

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XIX. Quomodo Cataclysmus aridam inebriavit, sic ira Domini gentes, quæ non exquisierunt illum, hæreditabit. Eccl. 39. v. 28.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

nitur effectum. tunc fortiuntur, cum non affligunt tantum, sed durant, ita ut nulla spes sit iis se liberandi. tunc enim contingit denique animam se permittere DEO. unde dicebat David: *sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, & confirmasti super me manum tuam.* tunc enim venatori certa est fera, cum sagittæ altè figuntur: *infixæ sunt.* cum non altè figuntur; certa non est. quare? quia tunc non domant. ad domandum, necesse est tantum ebibi sanguinis, ut certi spiritus vel nimii vigoris, vel exorbitantis vanitatis elangueant. ad quod alluisse videtur Job, cum dixit: *Sagittæ Domini in me sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meum.* Job. 6. v. 4. & quis ille spiritus, quem ipsæ ebibunt, nisi is, de quo loquimur? Spi-

ritus vivacitatis, Spiritus arrogantiae? ò quàm exugunt spiritum hunc audaces! sic homo factus humilior, facilius jicitur Domino suo, & efficitur Beati pauperes spiritus. Itaque desideras pervenire ad beatitudinem sublimem, quam Christus primo posuit, roga ipsum, ut dignetur adversus te usurpare sagittas suas, illas defigere, donec te demittas, sunt equidem sagittæ indignitatis, sed plenæ amoris. fortè Dominus habet rebus tuis? si te veni- id agit pro bono tuo, non pro molimento suo.

* * *

XIX.

Quomodo Cataclysmus aridam inebriavit, sic ira Domini gentes que non exquisierunt illum, hereditabit. Eccl. 39. v. 24.

1. **C**onsidera nomine Cataclysmi significari quamcunque inundatione, in SS. litteris verò non nisi maximam illam totius orbis in universali diluvio. hinc est, quòd alibi de peccatoribus loquens dicat sapiens: *Propter illos factus est cataclysmus.* Eccl. 40. v. 10. æstima nunc, qualis illa fuerit inundatio, quàm ampla, quàm profunda, quàm vasta, & major, quàm mente possis assequi! non solùm aquæ altissima juga montium, qualia illa erant Armeniæ, superabant, sed omnem

terram ita occupabant, ut solæ domarentur. in eam se penetrabant, eam se insinuabant, ut nec minimum peresset particula, quam non intenderent. Nunc mentem transfer ad contemplationem inferni, & diluvium quod tibi modò in aquâ repræsentatum est, imaginare in igne. Vides, uti aqua dominata sit in omnem partem? ita illic ignis dominatur in reprobos, ad eò ut penetrando usque ad animam pertentet intima ossium viscerum, venarum, medullarum,

illi non minus inebrientur ab igne, quam terra ab aqua. *Super eos effunditur quasi aquam iram meam.* Ol. 5. v. Tum vero an putas à damnatis seruari posse in cœlum oculos ad illud attendendum? Ah nunquam hoc illis permittere capitibus incumbens immensum diluuium! O quot cubitis etiam illos superat, qui supremum in inferno locum obtinent. cogita proinde, quid fiat in imo desiderantibus. O quam vere exclamans dicere quisque DEO poterit: *Abiectus sum à conspectu oculorum tuorum.* Joii. 2. v. 7. Innatant omnes illi infelices ignis oceano: imò ignis ebibendo illos innatat ipsis. O quam sunt illi immeriti, quam circumfusi: quid ajo sunt? parùm hoc forer, sederunt per omnem æternitatem. & hoc est, quod dicere voluit: *Quomodo cataclysmus aridam inebriant, sic ira Domini gentes, quæ non expectant illum, hereditabit.*

2. Considera Iræ Divinam esse ipsam Justitiam, cum iram aliam non habeat, Justitiam Vindicativam: Iræ pacatam, placidam, tranquillam, hæc dubiè, sed ideo magis formidandam; quia sicut tranquilla est, cum prædicat: cum tranquillitate iudicet. Sap. 12. v. 18. ita est implacabilis, postquam iudicaverit. Jam igitur hæc est ira, quæ fertur super illud ignis diluuium, uti in principio mundi Spiritus Domini ferebatur super aquas, & illi tribuit vim agendi tam horridam, illum ardens illum inflammat, hæc est, quæ non minus operatur quam ignis: *In-*

2. P. Pauli Segneri Manna Anima.

dignatio ejus effusa est ut ignis. Nahum. 1. v. 6. Imò o: quanto plus operatur quam ignis! quia non tantum omnibus incumbet reprobis urendo, sed cunctis affligendo modis, convenientibus loco, qui est propria sedes & patria tormentorum excogitabilium. *Locus tormentorum.* Enumera, si potes, quæ in inferno sentiuntur, tormenta, ferrum, feras, rotas, sitim, furorem, tristitiam, ignominiam, invidiam, rabiem, desperationem, damnum: tot enim modis Ira divina sibi vendicabit reprobos, qui demum ipsi in hereditatem cesserunt.

3. Considerationes, quibus quas Ira Divina dicatur non urcunque possidere reprobos, sed hereditare: *hereditabit.* Multiplex est ratio. 1. quia illos perfecte possidere nequit nisi post mortem, dum vivunt, omni momento amittere illos potest, ut qui ad ipsam non spectant nisi *jure mortis*, uti spectat hereditas. 2. quia mortui cum fuerint, nullus amplius erit labor possidendi, acquirit enim titulo, qui excogitari possit, iustissimo: *jure suo.* 3. aditâ possessione, nemo erit, qui velit aut possit aliquando eripere: æternum possidebit *jure perpetuo.* 4. denique quemadmodum Misericordia suam habet hereditatem, ita & Justitia, quæ soror est, hereditas Misericordiae erunt Electi: hereditas Justitiæ erunt Reprobi, illa erit nobilior, ita copiosior. unde illa comparatur stellis, ista arenæ: *Multiplifico semen tuum sicut stellas cœli, & s-*

Pp

cus

Manna

Segneri

D. VII

1711

cut arenam, qua est in litore
maris. Omnimodam hereditatis
divisionem inter duas illas grandes
sorores faciet dies Judicii vi supre-
mae sententiae, quam Christus feret:
atque ita finientur, ut sic dicam, lites
tot seculorum. Nunc Misericordia
laborat, quantum potest, minuere hæ-
reditatem Justitiae. Justitia verò non
patitur prevalere Misericordiam, nisi
salvo quocunque titulo Juris. die illo
facta cõpromissio in Christu, quem jã
dudum concordibus votis tanquam
supremum causae arbitrum elegerunt,
prorsus aquiescent hereditatis portio-
ni, quae cui libet contingeret. & sic invi-
cem complexae perpetui foederis pos-
tremum dabunt osculum: *Justitia &
Pax osculata sunt.* post hæc enim nulli
locus erit contentioni. Justitia Mi-
sericordiae relinquet plenissimam cu-
jusvis electi possessionem. Misericor-
dia vicissim Justitiae possessionem pa-
cificam omnis Repti: & sic utraq; æ-
ternũ fruatur eo, quod ad ipsã spectat.
Nunc perpende tantisper, in cujus for-
tem tu aliquando transiturus sis. faxit
DEUS, ut illi non contingas, cui major
pars non melior tribuetur.

4. Considera, quinam sint, quos,
ut dicitur, hæreditabit Justitia, hoc est,
Ira Divina. sunt illi, qui Dominum
sincero corde non quaesierunt. *Ira
Domini gentes, quae non exquisierunt il-
lum, hæreditabit.* O quem verba ista
non impleant, inò non cumulent hor-
rore? adverte, quòd dicatur: *Gentes,
quae non exquisierunt illum.* si diceretur:
illi populi, qui DEO verteterunt dorsum

ut se inclinarent metallis, man-
bus, Idolis infamibus. si diceretur
illi crudeles, qui cruore humani
ram inundarunt, qui lanienate
erunt, qui tot innocentes Marty-
ris suppliciis interemerunt. si diceretur:
illi nefandi, qui vixerunt tanquam
bruta pecora, involuti sordibus
impuratum, mille spurcitiarum
cilis quivis intelligeret. non hoc
tur, sed dicitur de his, qui non qua-
verunt, aut certè non ex corde qua-
runt DEUM: *non exquisierunt illum.*
& cur ita dicitur? ut intelligas De-
num non solum pletere peccata
missionis, sed etiam omissionis.
constat eos, qui idola colunt, qui
micidia, & latrocina exercent.
brutis cupiditatibus obsequuntur,
reditandos ab Irã Divinã. sed etiam
constet, non perinde constat hoc
etiam futurum, qui aberrabant
quia id cognoscere non sat agebant
illi sunt *gentes, quae, ut dicitur, non
quisierunt illum.* Tu verò hic tan-
hil ad te ipsum reflecte animum,
perpende, an eam habueris, quam
portebat, de peccatis omissionis
mationem. O quàm innumera sunt
ejusmodi tum à quavis conditione
minum, tum ab illis præcipue: quibus
aliorum cura demandata est, quibus
multa à Principibus, quàm magis
Prælati, à Parochis, à Patribus
privatæ familiae! *Delicta quis
git? & ista propriè sunt delicta, illi
vo Thomæ credimus, notabiles in
defectus.* Tu attende ad proprium
& observa diligenter, an probe dicitur

is, quæ DEUS à te ratione officii requirit, & an præstes, quod didicisti, illum querendo, non te ipsum, non tuam gloriam, tuum gustum, tuum luctum, vel commodum. Nota hic dici de diluvio: *Aridam inebriavit*. Eadem nomine *Arida* in sacris paginis omnis terra appellatur. *Vocavit DEVS aridam terram*. Genes. 2. v. 11. præcipue tamen significatur Arenosa terra sicca & sterilis: *quæ erat arida, erit in signum*. II. 35. v. 7. & isti com-

parantur hoc loco illi populi, qui non exquisierunt illum. ut constet eum non solum æternis incendiis punire, qui faciunt notabilia peccata commissionis, uti terra sylvestris, quæ profert tribulos, spinas, frutices, & noxia virgulta, sed etiam omissionis, sicut terra arenosa, quæ non fert fructum in tempore suo. *Quomodo Cataclysmus aridam inebriavit, sic ira Domini gentes, quæ non exquisierunt illum, hereditabit.*

XX.

S. Bernardinus Senensis.

Labora sicut bonus miles Christi. 2. Tim. 2. v. 3.

1. Considera tribus modis dici aliquem posse militem Christi. I. quatenus ille pugnat contra Tyrannos, & hoc sensu ipius miles fuit quilibet Martyrum, & miles quidem fortissimus: *Certamen forte dedit illi*. Sap. 10. v. 11. II. quatenus pugnat contra errores, & sic ejus milites sunt Doctores, Prælati, Præcones Verbi Divini, & alii similes, qui semper sunt inrenti, ut via nata configant monstra, quæ contra fidem in Ecclesiâ continuò confurgunt. *Certa bonum certamen fidei*. 1. Tim. 6. v. 11. III. quatenus pugnat contra proprias cupiditates, atque adeo contra earum tres illos instigatores sollicitos Mundum, Carnem, & Demoneum. & sic miles Christi optimus est Christianus. *Curramus ad*

propositum nobis certamen aspicientes in auctorem fidei, & consumatorem Jesum Christum, qui proposito sibi gaudio sustinuit Crucem, confusione contemptâ. Hebr. 12. v. 1. Credes fortassis ex his tribus militiæ generibus solum tertium ad te pertinere, quod commune dicitur omnibus. Non sic est. Cuncta hæc tria genera militiæ sunt cuius propria, etsi non semper occasio occurrat in omni hoc genere militiæ certandi. Ideo sententia ista: *Labora sicut bonus miles Christi*, ita profertur, ut multa includat. qui foret bonus miles in uno genere militiæ, & non in alio, dignus non esset absolutè dici *bonus miles*.

2. Considera hic non dicere Apostolum: *Certa sicut bonus miles Christi*, sed *labora*. quia non semper est

P p 2

præ-